

Žalobce zadal žalobu na sudišti podle § 87 a) j. n. Námitku místní nepřislušnosti soud první stolice zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Řešiti jest jen otázku, zda dovolaný soud jest místně příslušným po rozumu § 87 a) j. n. Podle tohoto zákonného předpisu mohou protokolovaní obchodníci podati žalobu proti obchodníkům pro pohledávky z prodeje, k němuž došlo v oboru jejich obchodu do dvou let od poslední objednávky, též před soudem svého závodu, když prokáží objednávku, která jest podkladem pohledávky a skutečné převzetí (odeslání) zboží listinami. Aby tedy žalující družstvo mohlo býti účastným výhody § 87 a) j. n., musilo by především podle svých stanov provozovati obchody, neboť pak by teprve mohlo býti uvažováno, zda jest vůbec obchodníkem ve smyslu zákona, zejména obchodníkem plného práva. Procesní soud zjistil, že podle stanov jest účelem družstva společně zpracovati a zužítkovati hospodářské výrobky vyráběné členy společenstva, zejména obilí a zeleniny všeho druhu, účelně obstarati všechny předměty pro hospodářské potřeby a stroje za přiměřené ceny a v nejlepší jakosti, jež se však dodávají výhradně členům. Tuto činnost nelze však pokládati za obchod, zejména ne ve smyslu čl. 271/1 obch. zák., neboť jde jednak jen o zužitkování hospodářských produktů prvotní výroby členů a nikoli o zjednání (smluvní nabytí) cizího zboží k dalšímu zcizení, jednak o opatření předmětů pro hospodářské potřeby a strojů pro členy, tedy za účelem spekulacním, na zisk. Neprovozuje-li však žalující družstvo obchody, není obchodníkem a nemůže pro sebe využití výjimečného ustanovení § 87 a) j. n. k odůvodnění místní příslušnosti dovolaného soudu.

Čís. 8742.

Správce továrny není po zákonu oprávněn k objednávce prací spojených se znovuvybudováním vyhořelé továrny.

(Rozh. ze dne 28. února 1929, Rv I 1173/28.)

Správce továrny žalované společnosti zadal staviteli Š-ovi zhotovení plánů k znovuvybudování vyhořelé továrny. Š. postoupil pohledávku žalobci, jenž ji zažaloval proti žalované společnosti. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, vycházejíce z názoru, že správce továrny byl oprávněn plány zadati.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolatelka důvodně vytýká, že odvolací soud neprávem pokládá správce továrny žalované firmy Karla B-a po zákonu za zmocněnce k ob-
jednávce plánů na znovuvybudování vyhořelé továrny. Podle čl. 47
obch. zák. jest ovšem obchodní plnomocník, jemuž jest svěřen provoz
celého závodu, již po zákonu za principála zmocněn proti třetím osobám
ke všem právním jednáním, jež s sebou obyčejně přináší provoz ob-
chodu. Proti třetím platí tudíž bez ohledu na vnitřní omezení plné moci
takovýto plnomocník za zmocněna ke všem právním jednáním, jež podle
o b j e k t í v n í c h známek, jimiž se jeho plná moc projevuje na venek,
spadají do oboru jeho působnosti. Třetí osoby mohou se spoléhati na
to, jak se jim objem plné moci takovéhoho zmocněnce jeví podle zevních,
objektivně zjištěných známek jejího projevu. Ale zevní známka, že ža-
lovaná svěřila Karlu B-ovi vedení provozu továrny na hrací stroje a
piana, neobsahuje v sobě ještě zmocnění k jejímu znovuvybudování a
k objednávkám prací s tím spojených, leč by principál vědomě i takové
práce nechal zmocněnce obstarávati. Jinak není pravidelným zjevem,
by správce provozu továrního také mohl továrnu znovuvybudovati a
práce s tím spojené objednat. Pouhý subjektivní dojem třetího smluv-
níka, neopodstatněný zevnějšími známkami projevu plné moci širšího
rozsahu, jest pro zákonný objem plné moci proti třetímu bez významu.
Žalobkyně opírá žalobní nárok o to, že Karel B. byl po zákonu jako
správce továrny, který přijímal a propouštěl dělníky, nakupoval mate-
riál a prodával výrobky a sám žalovanou podpisoval — zmocněn k ob-
jednávce plánů pro znovuvybudování vyhořelé továrny a netvrdí ani
zmocnění jeho z jiného důvodu. To však k opodstatnění objednávky
plánů nestačí, protože k provozu továrny objednávka plánů na znovu-
vybudování její pravidelně nepatří. Proto neváže objednávka plánů
Karlem B-em žalovanou, ano nebylo tvrzeno, že byl k tomu zvlášť
zmocněn nebo že jeho objednávka byla schválena přijetím plánů samou
žalovanou.

Čís. 8743.

**Uznal-li rozvedený manžel manželský původ dítěte narozeného po
300 dnech po rozvodu manželství od stolu a lože, následkem čehož bylo
dítě zapsáno v matrice jako manželské, může o rodinném stavu dítěte
býti rozhodnuto jen proti opatrovníku k obhájení manželského původu
na žalobu osoby, kterou ustanovení § 158 a násl. obč. zák. k tomu
označuje za oprávněnou.**

(Rozh. ze dne 28. února 1929, Rv I 1516/28.)

Československý erár domáhal se proti žalované Marii F-ové, by bylo
zjištěno, že dne 9. ledna 1915 podle matriky křtěnců katolického kostela
v B. zrozená Marie F-ová zapsaná jako manželská dcera manželů Josefa